

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-508 01 522**Till**
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2018-04-26

Förslag till Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektörJohan Hernman
administrativ chef

Sammanfattning

Handlingsplanen som Länsstyrelsen har utarbetat består bland annat av en nulägesbeskrivning och åtgärdsförslag. Åtgärdsförslagen innehåller sådant som kan påverkas på regional nivå, men även åtgärder som behöver hanteras på nationell eller lokal nivå.

Förvaltningens bedömning är att handlingsplanen är alltför omfattande. De valda insatsområdena och tematiska områdena är relevanta. Det kan markeras ännu mer att lokalisering av ny bebyggelse m.m. som påverkar de gröna kilarnas värde bör undvikas. Det behövs en komplettering om att de gröna sambanden behöver stärkas vid förtätning. Punkterna under Kulturpåverkade landskap är viktiga. I stadsdelsområdet är det särskilt aktuellt i samband med exploateringen i Husby, i närheten av Husby gård. I planprocesser behöver kunskap om grön infrastruktur och vikten av att bevara de gröna värdena förbättras i tidiga skeden. Fler områden kan behöva formellt skydd. I kapitlet om friluftsliv och natur anges att tillgången till närnatur kanske är den mest betydelsefulla friluftsmiljön för människors hälsa. Enligt förvaltningens mening är tillgången till närnatur särskilt viktig i stadsdelsområdet där en stor andel barnfamiljer bor i flerfamiljshus och kanske inte har praktiska möjligheter att ta sig utanför området. Samtidigt är det viktigt att tillgången till närnatur säkras i samband med utbyggnaden av bostäder och verksamheter.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Förslag till Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län till alla stadsdelsnämnder och berörda facknämnder. Eventuella synpunkter ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 10 april 2018. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd har fått förlängd remisstid till den 27 april. Ett utdrag av förslaget bifogas. Hela underlaget (260 sidor) finns att hämta via länken till länsstyrelsens webbplats:

<http://www.lansstyrelsen.se/Stockholm/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/planfragor/gron-infrastruktur/Sidor/Gron-infrastruktur-projektplats-regional-handlingsplan.aspx>

Alla länsstyrelser behöver utarbeta en regional handlingsplan för grön infrastruktur. Begreppet grön infrastruktur ska fånga in alla aspekter av hur landskapets sammanhang påverkar möjligheterna att bevara biologisk mångfald och ekosystemtjänster i vatten och på land. Handlingsplanen berör allt från planfrågor till markanvändning och naturvård. Planen ska vara klar den 1 oktober 2018. I Stockholms län är sambandet starkt kopplat till arbetet med den regionala utvecklingsplanen RUFS 2050¹.

Ärendet

Handlingsplanen som Länsstyrelsen Stockholm har utarbetat består av tre delar: en övergripande inledning (A), en nulägesbeskrivning (B) och en del med åtgärdsförslag (C). Åtgärdsförslagen innehåller sådant som kan påverkas på regional nivå, men även åtgärder som behöver hanteras på nationell eller lokal nivå. Lämpliga aktörer har angetts för varje åtgärd.

Åtgärderna är indelade i olika insatsområden:

- hav
- sötvatten
- våtmarker
- jordbrukslandskap
- skog och trädklädda marker.

De tematiska insatsområdena är klimatanpassning, friluftsliv och närnatur samt samverkan, kunskapshöjning och vägledning.

De gröna kilar som pekats ut i RUFS-arbetet och som sträcker sig in mot Stockholms stads centrala delar utgör en stomme i den tätorts-nära gröna infrastrukturen.

Länsstyrelsen efterfrågar synpunkter främst på åtgärdsdelen (C) och vill särskilt ha svar på följande frågor:

- Är det rätt problemställning som identifierats i beskrivningen av insatsområdet?
- Saknas något viktigt insatsområde?
- Är insatsområdena/åtgärderna beskrivna på ett tydligt sätt?
- Är åtgärdsförslagen relevanta? Saknas något, eller bör något strykas/ändras?
- Är åtgärdsförslagen realistiska, dvs. är det troligt att föreslagna aktörer kan/vill genomföra dem de närmaste åren? Inom nuvarande resurser, eller krävs extra resurser?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom den administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens bedömning är att handlingsplanen är alltför omfattande och detaljerad, vilket gör att den är svår att överblicka och riskerar att bli svårtillgänglig för de som ska använda den. Upplägget i de tre delarna är pedagogiskt, men innehållet behöver kortas ned. Den rika förekomsten av facktermer skulle kunna samlas och förklaras i en bilaga.

Utifrån vad förvaltningen kan bedöma är de valda insatsområdena och tematiska områdena relevanta.

I avsnittet om förhållningssätt enligt RUFS (sidan 191) betonas vikten av att bevara de gröna kilarna. Förvaltningen anser att det kan markeras ännu mer att lokalisering av ny bebyggelse, anläggningar som trafikleder m.m. som påverkar de gröna kilarnas värde bör undvikas. I stadsdelsområdet finns till exempel risk för att gröna kilar minskar i samband med exploatering vid Järvafältet. Förvaltningen anser vidare att det är positivt att ett långsiktigt skydd av områden med särskilda kvaliteter inom grönstrukturen övervägs.

I avsnittet om Centrala regionkärnan, regionala stadskärnor, strategiskt stadsutvecklingsläge samt primärt bebyggelse (sidan 192) behövs en komplettering om att utspridd bebyggelse bör undvikas och att de gröna sambanden behöver stärkas vid förtätning. Stadens möte med naturen bör användas för att skapa mervärde.

Punkterna under Kulturpåverkade landskap (sidan 194), där historia och kulturhistoriska perspektiv i planeringen betonas är viktiga. I stadsdelsområdet är det särskilt aktuellt i samband med exploateringen i Husby, i närheten av Husby gård. Det finns risk för att den värdefulla identiteten går förlorad om ny bebyggelse placeras för nära dessa platser.

När det gäller grön infrastruktur i planprocesser (sidan 201) och när i tid dessa behöver hanteras, menar förvaltningen att det behöver ske tidigt för att bidra till en hållbar planering. Kunskap om grön infrastruktur och vikten av att bevara de gröna värdena behöver förbättras i tidiga skeden hos kommunerna för att inte riskera att de glöms bort.

En naturvärdesinventering enligt SIS-standard (sidan 204) kan vara bra som planeringsunderlag, men förvaltningen är tveksam till vilken betydelse en sådan får vid t.ex. ett planerat motorvägsbygge.

Svårigheten kring hur grönytefaktor ska beräknas vid exploatering, utifrån hur området begränsas, behöver förtydligas (sidan 205). Det finns annars risk för att befintliga grönområden intill den aktuella ytan räknas med för att få en bättre grönytefaktor på byggnaden utan att behöva vidta några åtgärder. Grönytefaktor för allmän platsmark bör också tillämpas.

Under rubriken Hot/utmaning (sidan 225) beskrivs de motstridiga intressena mellan behovet av nya bostäder och behovet av jordbruksmark för livsmedelsproduktion. Förvaltningen anser att det är en viktig fråga och att speciella verktyg och planeringsunderlag för detta behöver utarbetas.

Utöver befintliga och fortsatta åtgärder för skogsmark och trädklädda marker (sidan 230) behöver det utredas om det finns fler värdekärnor, områden med höga bevarandevärden eller viktiga landskapssamband. Fler områden kan behöva formellt skydd genom t.ex. kommunal planering. Inom stadsdelsområdet berörs framför allt Järvafältet.

I avsnittet Hot/utmaning för värden i tallmiljöer (sidan 232) anges att förtätning av bebyggelse hotar viktiga bestånd av grövre tall i soliga lägen och fragmentiserar områdena betydligt. Förslagen om kompletterande åtgärder inom bebyggda miljöer bör ske i närtid.

I kapitlet om friluftsliv och natur (sidan 245) noterar förvaltningen att vikten av tillgång till natur för barn och unga betonas. Det anges vidare att tillgången till närnatur kanske är den mest betydelsefulla friluftsmiljön för människors hälsa. Enligt förvaltningens mening är tillgången till närnatur särskilt viktig i stadsdelsområdet där en stor andel barnfamiljer bor i flerfamiljshus och kanske inte har praktiska

möjligheter att ta sig utanför området. Samtidigt är det viktigt att tillgången till närnatur säkras i samband med utbyggnaden av bostäder och verksamheter.

När det gäller allemansrätten (sidan 249) är förvaltningen positiv till förslaget om informationskampanjer till bl.a. förskolor och skolor.

Bilagor

1. Utdrag ur Förslag till Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län (del C) del 1
2. Utdrag ur Förslag till Regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län (del C) del 2